

ALOHIDA IJTIMOYIY AHAMIYATGA EGA KASALLIKLARDA MULOQOT QOBILIYATINI OSHIRISH

Aymuratova Gulayim Raxatovna
Toshkent tibbiyot akademiyasi 4-kurs
Pardayeva Sevinch Shokirovna
Toshkent tibbiyot akademiyasi 4-kurs

Annotatsiya: Muloqot inson hayotining turli sohalarida, shu jumladan sog'liqni saqlashda muhim rol o'ynaydigan o'zaro munosabatlarning asosiy jihati hisoblanadi. Ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan kasalliklar haqida gap ketganda, ushbu sharoitlardan aziyat chekkan shaxslarga to'g'ri g'amxo'rlik, qo'llab-quvvatlash va tushunishni ta'minlashda samarali muloqot yanada muhimroq bo'ladi. Ushbu maqolada biz ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar kontekstida muloqot qilish ko'nikmalarini oshirish muhimligini va bu sog'liqni saqlash natijalariga qanday ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligini ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlar: aholi, sog'liqni saqlash, kasalliklar, bemorlar, muloqot.

Аннотация: Общение – основной аспект взаимодействия, играющий важную роль в различных сферах жизни человека, в том числе и в здравоохранении. Когда речь идет о заболеваниях социального значения, эффективная коммуникация становится еще более важной для обеспечения правильного ухода, поддержки и понимания для тех, кто пострадал от этих заболеваний. В этой статье мы рассматриваем важность улучшения коммуникативных навыков в контексте состояния общественного здравоохранения и то, как это может положительно повлиять на показатели здоровья.

Ключевые слова: население, здравоохранение, заболевания, пациенты, общение.

Abstract: Communication is the main aspect of interaction, which plays an important role in various areas of human life, including health care. When it comes to diseases of social importance, effective communication becomes even more important in ensuring the right care, support and understanding for those affected by these conditions. In this article, we examine the importance of improving communication skills in the context of public health conditions and how this can positively impact health outcomes.

Key words: population, healthcare, diseases, patients, communication.

Kirish

Muloqot, ayniqsa, odamlar, oilalar va jamoalar uchun keng qamrovli ta'sir ko'rsatadigan ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar kontekstida samarali tibbiy yordam ko'rsatishning asosidir.[1] OIV/OITS, ruhiy salomatlik kasalliklari, saraton va boshqa keng tarqalgan sog'liq muammolari kabi sharoitlarda mehr-shafqatli, aniq va sezgir muloqot qilish qobiliyati optimal parvarish va yordamni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.[3]

Tadqiqotning maqsadi

Ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan kasalliklar nafaqat insonning jismoniy sog'lig'iga ta'sir qiladi, balki chuqur ijtimoiy, hissiy va psixologik ta'sir ko'rsatadi. [4]Ushbu kasalliklar ko'pincha stigma, qo'rquv va noaniqlik pardasi bilan birga keladi, bu esa tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlar, g'amxo'rlik qiluvchilar va shaxslarning diagnostika, davolash va hissiy farovonlik bilan bog'liq qiyinchiliklarni hal qilish uchun muloqot qilish ko'nikmalarini oshirishga majbur qiladi.[5]Ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar sohasida muloqot ko'nikmalarini takomillashtirishning ahamiyatini o'rganamiz. Biz qanchalik samarali muloqot odamlarga ularning g'amxo'rligida faol ishtirok etishi, stigmani kamaytirishi, hamdardlikni rivojlantirishi va oxir-oqibat salomatlik natijalari va hayot sifatining yaxshilanishiga olib kelishi mumkinligini ko'rib chiqamiz. [17]Aloqa bo'yicha treninglar, resurslar va qo'llab-quvvatlash tarmoqlariga sarmoya kiritib, biz ijtimoiy ahamiyatga ega sog'liq muammolariga qarshi empatiya, tushunish va hamkorlikni birinchi o'ringa qo'yadigan sog'liqni saqlash muhitini yaratishimiz mumkin.[2]

Materialar va tadqiqot usullari

Nutq davomida biz ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklarga chalingan shaxslarning ko'p qirrali ehtiyojlarini qondirishda kuchli muloqot qobiliyatlarining o'zgartiruvchi kuchini ta'kidlaydigan amaliy strategiyalar, chuqur tadqiqot natijalari va hayotiy misollarni o'rganamiz.[16] Bemorlarning imkoniyatlarini kengaytirishdan tortib, tibbiy yordam ko'rsatuvchi shaxslarni qo'llab-quvvatlash va sog'liqni saqlash muassasalarida ochiq muloqot madaniyatini targ'ib qilishgacha, muloqot ko'nikmalarini oshirish shunchaki tibbiy davolanishdan ham ustun bo'lgan yaxlit, bemorga yo'naltirilgan yordamni rag'batlantirishning asosiy omili sifatida namoyon bo'ladi.Ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar sohasida yaxshilangan muloqot ko'nikmalarining chuqur ta'sirini va har bir suhbat, har bir o'zaro ta'sir va har bir aloqa salomatlik bilan bog'liq jiddiy muammolarga duch kelganlarning hayotini qanday o'zgartirishi mumkinligini o'rganamiz.[6]

Ruhiy salomatlik, saraton va boshqalar kabi ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar nafaqat jismoniy oqibatlariga olib keladi, balki odamlarning hissiy va psixologik farovonligiga ham chuqur ta'sir qiladi.[8] Samarali muloqot ushbu shartlar bilan bog'liq murakkab muammolarni hal qilishning kalitidir. Tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar uchun bemorlar bilan empatik, aniq va sezgir muloqot qilish qobiliyati ishonchni mustahkamlash, munosabatlarni o'rnatish va davolanishga rioya qilish va umumiy salomatlik natijalarini yaxshilaydigan qo'llab-quvvatlovchi munosabatlarni rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.[7][18]

Tadqiqot natijalari va ularni muhokama qilish

Ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar bilan kurashayotgan bemorlar ko'pincha qo'rquv, noaniqlik va stigma tuyg'ulariga duch kelishadi.[4]

Ularga samarali muloqot qilish ko'nikmalarini berish orqali ular o'zlarining ehtiyojlari, tashvishlari va sog'liqni saqlash xodimlariga bo'lgan afzalliklarini ifoda etishlari, davolanish bo'yicha qarorlar qabul qilishda faol ishtirok etishlari va umumiy qarorlar qabul qilish jarayonlarida ishtirok etishlari mumkin.[9][13] Yaxshilangan muloqot kasallikning o'zini o'zi boshqarishiga, davolanishga muvofiqligini oshirishga va ularning sog'lig'i yo'lini nazorat qilish tuyg'usiga olib kelishi mumkin. Ijtimoiy ahamiyatga molik xastalikka chalingan shaxslarning vasiylari va oila a'zolari ham o'z yaqinlarining g'amxo'rliqi va farovonligida hal qiluvchi rol o'ynaydi.[10] Kuchli muloqot qobiliyatlari ularga hissiy yordam ko'rsatish, murakkab davolash rejimlarini boshqarish va tibbiyot mutaxassislari bilan samarali muloqot qilish imkonini beradi.[6]

Qarovchi-bemor-oila dinamikasi doirasida ochiq muloqot liniyasini yaratish hamkorlikni rag'batlantiradi, vasiylik yukini kamaytiradi va ko'rsatilayotgan yordamning umumiy sifatini oshiradi. Tibbiyot xodimlari va ularga g'amxo'rlik qiluvchilar empatiyani rivojlantirishlari va bemorlarning his-tuyg'ulari va tashvishlarini to'g'ri tushunish uchun faol tinglashni mashq qilishlari kerak.[12] Aniq, sodda tildan foydalanish va tibbiy jargondan qochish ma'lumotlarning barcha ishtirokchilar tomonidan oson tushunilishini ta'minlaydi.[19] Bemorlarga tegishli ma'lumot, resurslar va vositalarni taqdim etish ularga sog'liqni saqlash safarlarida faol ishtirok etish imkoniyatini beradi.[20] Psixologik yordam, maslahat xizmatlari va qo'llab-quvvatlash guruhlarini taklif qilish odamlarga ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan kasalliklarning hissiy qiyinchiliklarini engishga yordam beradi.[11]

Xulosa

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ijtimoiy ahamiyatga ega kasalliklar kontekstida muloqot qilish ko'nikmalarini oshirish sog'liqni saqlash natijalarini yaxshilash, bemorlarning imkoniyatlarini kengaytirish va ushbu sharoitlardan ta'sirlangan shaxslarga yaxlit yordam ko'rsatish uchun muhim ahamiyatga ega.[14] Tibbiy yordam ko'rsatuvchilar, bemorlar, g'amxo'rlik qiluvchilar va oilalar o'rtasida samarali muloqotga ustuvor ahamiyat berish orqali biz yaxshi tushunish, davolanishga rioya qilish va umumiy farovonlikka yordam beradigan qo'llab-quvvatlovchi va hamdardlik muhitini yaratishimiz mumkin.[15] Aloqa bo'yicha treninglar, resurslar va qo'llab-quvvatlash tizimlariga sarmoya kiritish haqiqatan ham bemorga qaratilgan va rahmdil bo'lgan sog'liqni saqlash landshaftini yaratish uchun juda muhimdir[7]

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abu Ali Ibn Sino. Tib qonunlari. I–X jildlar. –T.: – 2000-y.[1]
2. Barotov Sh.R. Psixologik xizmat. Darslik. – T.: “Navro‘z” nashriyoti, 2018. – 344 b.[2]
3. G‘oziev E.G‘. Umumiy psixologiya. Darslik. –T.: 2010. 542 b.[3]
4. Ibodullayev Z.R. Asab kasalliklari. Darslik. –T.: 2014-y. – 1000 b.[4]
5. Ibodullayev Z.R. Asab va ruhiyat. Ilmiy-ommabop risola. 3-nashri. –T.: 2018 232 b[5]
6. Ibodullayev Z.R. Tibbiyot psixologiyasi. Darslik., 2-nashri. 2009. –T.: 393 b.[6]
7. Karimova V.M. Psixologiya. –T.: 2003.[7]
8. Karimova V.M. Salomatlik psixologiyasi. –T.: 2005.[8]
9. Qodirov A.A. Tibbiyot tarixi. Darslik. –T.: 2005. 176 b[9]
10. Qodirov B.R. Iqtidorli bolalarning birlamchi tanlovi metodikalari. Metodik qo‘llanma. Toshkent, 2014. 75 bet.[10]
11. Shoumarov G‘.B., Rasulova Z.A. Oila ensiklopediyasi. –T.: 2016. 416 b.[11]
12. Баарс Б, Гейдж Н. Мозг, познание, разум. Введение в когнитивные нейронауки. В 2-томах. Пер. с англ. –М.: 2016. – 541 с. (1-й том); 464 с. (2-й том). [12]
13. Джеймс Л.Джекобсон., Алан М.Джекобсон. Секреты психиатрии. Пер. с англ.; Под общ. ред. акад. П.И.Сидорова. –М.: 2007. 2-е изд. 576 с.[13]
14. Ибодуллаев З.Р. Межполушарная функциональная асимметрия и нейропсихологические синдромы при церебральных инсультах, пути их коррекции. Дисс. ... докт. мед. наук. –Ташкент: 2005.[14]

15. Клиническая психология. Учебник. 5-е изд. /Под ред. Б.Д. Карвасарского. – СПб.: Питер. 2018. 896 стр.[15]
16. Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. –М.: 2002.[16]
17. Мавлянов И.Р., Махамова Р.К., Кац П.С. Клиник фармакология. Т.: 2012. – 476 бет;[17]
18. Роберт Солсо. Когнитивная психология. 6-е изд. СПб.: Питер, 2006. 589 с.[18]
19. Тонконогий И.М., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. – СПб.: Питер, 2007. – 528 с[19]
20. Фрейд Зигмунд. Введение в психоанализ. Лекции. –М.: 2015. 770 с.[20]